

P. KRIZOSTOM:

Naša bela pot

(Za 8. december.)

*Težka in strma je naša bela pot,
ki nam jo pokazal je Gospod.*

*Hud je boj za nedolžnost srca,
a vendar — sladko se je boriti,
sladko je vse mlade moči položiti
na oltar neskončno čistega Boga.*

*Ta, ki se vrže v naročje strasti —
menite, da je brez težav in skrbi?
Suženj je svoje lastne bolečine
in nemir mu v duši nikdar ne zgine.*

*Naša pot je strma — zares;
pa vodi skozi bridkost do nebes.
Mi smo otroci zlate prostosti
in vemo, da je odpoved začetek modrości.*

*Le brez oklevanja na svetlo pot stopimo
in srebrni meč junaško zavihitimo,
da bo satan v zvižachi nesramni strl,
da njegove služabnike zmelje smrt.*

*Mi pa hitimo preko grobov
v žioljenje večne pomladi,
v dom nebeških gradov,
ker smo nedolžni in mladi.*

*Naš veliki vzor je sončna žena,
z iskrami zlatimi okrašena:
Marija — bela lilija.
Marija — deviška Gospa.*

*Prijatelji, pohitimo za Njo!
Za Njo skozi smrtne boje
do plačila in sreče svoje
v nedolžno jasno nebo!*

Boris Kalin

Coll. seraphicum, Ljubljana

Mati božja z Detetom

*Postava prva in zadnja je:
ljubiti tvoje Detece,
ki milo zdaj se še smehlja,
nekoč pa bo sodnik sveta.*

D. S.

P. ROMAN:

Kako so našli pot v cerkev

(Konec.)

Tako sva polagoma obiskala vsemogoče hiše božje od baptistov, metodistov in adventistov, naposled pa sva morala odnehati in se zadovoljiti z radijskim prenosom odličnih cerkvenih govornikov.

Bil je ravno postni čas neke nedelje zvečer leta 1928. Ko je prišla moja žena domov in mi navdušeno pripovedovala, da je pravkar slišala izvrstnega govornika v mali katoliški cerkvi sv. Brigite. Bilo mi je zelo nevšečno, da je moja žena brez moje vednosti obiskala katoliško cerkev, toda ona ni odnehala. Čisto naravno sva začela večkrat govoriti o katoliški veri. Žal moram priznati, da sem se prav stanovitno boril proti katoliškim stremljenjem moje žene, ne samo v razgovorih, temveč tudi poiskal knjige,

da bi svojo soprogo odvrnil od tega. Toda ves moj trud je bil zaman. Moja žena se je vedno bolj bližala katoliški cerkvi, ki je prva vseh cerkva, dočim sem se jaz čutil osamljenega. Njej pa ni zadostovalo samo, da obiskuje cerkev in božje službe, temveč potrudila se je tudi katoliško vero dodobra spoznati in brati knjige, ki so vero razlagali. Tisti čas je moja žena zelo veliko brala iz del Sörena Kierkegaarda, ki je grajal protestantske pastore, češ da zagovarjajo življenje brez dobrih del, da Jezus tega nikoli ni učil, temveč, da mora sleherni kristjan, če se hoče zveličati, doprinašati tudi dobra dela.

Prva nedelja v adventu. Povabljena sva bila, da prisostvujemo v Oslo konfirmaciji najinega nečaka. Moja žena me je tedaj pregovorila, da greva namesto v protestantsko cerkev k božji službi v katoliško, in sicer k dominikanom. Imel sem dovolj pomislekov, naposled sem se pa udal in se vsedel v eno zadnjih klopi. Toda namesto občutka tesnobe me je prevzelo globoko ganotje. K temu sem tedaj prvikrat videl resničnega katoliškega redovnika in obenem slišal sijajno pridigo v brezgrajnem norveškem jeziku, četudi je bil pater po rodu Francoz. Seveda nisem marsičesa med božjo službo razumel, toda na klopi pred seboj sem našel majhno knjižico za razlago sv. maše, namenjeno protestantom. Zelo pozorno sem bral sledeči uvod: »Spominjaj se, da je katoliška cerkev tvojo domovino spreobrnila. Za to vero so darovali sv. Olaf in njegovi tovariši svoje življenje. Tvojih prednikov vera je bila katoliška in Norvežani niso prostovoljno, temveč pod pritiskom zapustili svojo vero. Katoliška cerkev je zatorej tvoja materna cerkev, ki jo moraš spoznati, da po milosti božji prideš tudi ti v njeno naročje. Tvoja vera mora biti le tista, ki jo je Jezus sam oznanjal in jo zapustil svoji Cerkvi, da v njej podučiti tebe in vse ljudi.« To mi je dalo misliti. Kakor mi je božja služba čustveno ugajala, tako me je ta uvod napeljal, da sem sklenil dobro preštudirati zgodovino svoje domovine. Od te nedelje naprej sem hodil redno z mojo ženo v katoliško cerkev. Ona je bila že neverjetno dobro poučena in mi je pri študiju močno pomagala. Seveda sem pri tem študiju naletel tudi na trditve, n. pr. da je katoliška vera samo za nepodučene in najbolj preproste. Prišla pa mi je v roke knjiga prav tako učenega kakor znanega konvertita in pastolja dr. Krogha Tonninga. Njegovi spomini so pisani s toliko toploto in jasnostjo, da so bili vsi moji predsodki strti. Potem sem bral še knjigo kardinala Gibbonsa »Cerkev Kristusa«. Odveč bi bilo naštevati vse knjige, ki sem jih kupil in bral, o tem pripoveduje moja knjižnica. Katoliško cerkev sem ljubil iz vsega srca. Navdajala me je nepopisna gotovost, da je ta mala cerkva, kamor sem zahajal, učlanjena v neizmerno občestvo svet obsegajoče katoliške cerkve. Razum sam mi je dopovedoval, kako je protestantska vera leglo vseh mogočih ločin, prav radi tega, ker dopušča skrajno svobodo razlaganja sv. pisma celo onim, ki o razlagi niti pojma nimajo. Nobene težave ni bilo zame v tem, da zapustim norveško državno cerkev. Vse hujše pa mi je bilo ob zavesti, da moram brezpogojno zapustiti meni tako ljubo ložo prostozidarjev.

V srcu sem samega smatral za katoličana in bil sem res pri sv. maši in pri ostalih obredih z vso gorečnostjo navzoč. Meseca maja naj bi bila moja žena že sprejeta v katoliško cerkev. Toda tisti čas je dobila v roke življenjepisa sv. Frančiška Asiškega in ga tako vzljubila, da je sklenila: sprejem naj bo 4. oktobra na praznik sv. Frančiška. Tudi jaz sem se udeleževal poduka o katoliški veri in po sprejemu moje žene sem se čutil še bolj samotnega. Duhovniku, ki naju je podučeval, sem kasneje večkrat dejal: saj nimam ničesar, kar bi me oviralo pri vstopu v cerkev. Nobene verske težave ne poznam. Ne muči me noben dvom, le eno se mi je zdelo

prevelika žrtev, izstop iz lože. Končno pa sem se 26. novembra 1929 le odločil po dolgem in težkem boju in napisal poslovilno pismo velikemu svetu norveške prostozidarske lože. Isti dan sem tudi stopil k našemu župniku in ga prosil, da bi bil v četrtek zvečer sprejet. Nemogoče mi je, da bi popisal veselje, ki me je navdajalo, ko sem se končno odločil. Razen moje soproge, botrov in nekaj sester iz bolnice sv. Jožefa ni bil nihče navzoč. Naslednje jutro sem odpotoval v dominikanski samostan. Tu sem opravil mojo prvo sv. spoved in prvikrat občutil blagoslov tega zakramenta. Naslednjo nedeljo sem med slovesno sv. mašo zaeno z mojo ženo prejel prvo sv. obhajilo v isti samostanski kapelici, kjer sem leto popreje prvič bil navzoč pri katoliški sv. maši. Neštetokrat sem v življenju prosil: »Vias tuas, Domine, demonstra mihi, et semitas tuas edoce me...« Pokaži mi Gospod svoja pota in poduči me Gospod o svojih stezah! Bog je to molitev mojega življenja bogato uslišal, naj bo zato zahvaljen.

LUDVIK ŠEF:

Več ljubezni!

(Govor na III. rednem taboru)

(Konec)

2. Naš bližnji — izven družine

Tudi njemu več ljubezni! Toda kdo je še naš bližnji?? Vsi, prav vsi, kogar koli srečamo od jutra do večera, kogar koli imamo kedaj v mislih, o komer koli smo kedaj kaj čuli ali brali, vsi, vsi ljudje na svetu, naši priznani prijatelji, vsi tujci, ki se za nas sicer ne zmenijo in vsi naši prikriti in očitni neprijatelji in sovražniki! Vsi so naši bližnji! — In vsem tem gre naša ljubezen — Dà! — In sicer kar moč velika ljubezen! Ne vprašujmo veliko, saj je pred nami jasna zapoved Gospoda Boga: »Ljubi svojega bližnjega! Na drugi strani pa tudi vemo, da smo vsi otroci enega velikega Očeta ter smo zato bratje in sestre!! — Pa se nam upira včasih že sama misel, da bi morali ljubiti tega ali onega, ki se nam je zameril in nas žalil, — da bi ljubili berača ali sicer siromašnega človeka, ki nič nima — in da bi ljubili naše odkrite sovražnike, naj bodo že osebni ali politični!?!

Pa vendar moramo vse te ljubiti, vsakega na svoj način, toda odkritosrčno, če hočemo, da bodo veljale za nas besede Gospodove: »na tem Vas bodo spoznali, da ste moji, ako se ljubite! ... Zgodi se pa, da ne pustimo svojemu bližnjemu niti misliti z lastno glavo, ker sicer postane kar avtomatično naš neprijatelj! — Toda če bi nam kdo res kaj hudega prizadejal, ga moramo vendar ljubiti zaradi Boga, a pri Bogu ni nič polovičnega in zato si moramo biti vedno na jasnem: ali ljubimo vse in ostanemo božji otroci, ... ali pa smo hinavci, ko molimo v očenašu »... odpusti nam...«, kakor tudi mi odpuščamo«;

Kako naj pa ljubimo svojega bližnjega?? Sam Gospod nam zopet odgovarja: »kakor sama tega sebe«! ... Kako pa ljubimo sebe? Dejansko! Pri sebi ne uporabljamo samo besed, ampak storimo, kar le moremo v svoj prid! In taka dejanska ljubezen je potrebna tudi nasproti bližnjemu!

Predvsem podpirajmo, pomagajmo, kjer in kolikor le moremo! Siromaštvo je na svetu silno! Bilo je vedno in tudi bo, toda nepotrebno je, da je tolikšno! Za vse je denarja, privatnega in javnega, a za najpotrebnejše ga ni!... Zamislimo se večkrat v položaj lačnih in raztrganih!! Zanimajmo se radi za bolnike! Pri tem naj nam

bo svetel zgled najpožrtvovalnejše delo ljubezni do bližnjega naših zemeljskih angeljev, naših usmiljenih sester in usmiljenih bratov!

Storimo tedaj za bližnjega vsak po svoji moči!! Kdor ima malo, naj se ne boji izdajati še revnejšim malo, ...kdor ima več, naj stori dobro v večji meri, in kdor ima veliko, naj da veliko!!!... Nisem vreden niti sposoben, dajati nauke, toda kot trgovec, ki baje znam računati, Vas zagotavljam, ...da ni nikjer na svetu plodonosnejše naložbe našega imetja, kakor pri banki, ki nosi naslov: *Ljubezen do bližnjega!* — ker guverner te banke je samo Gospod Bog in nikdo na svetu ne plačuje tako visokih obresti, nikdo ne deli tako obilnih dividend in nikdo ne vrača s tako sigurnostjo vloženega kapitala, kakor *On*, čigar rezerve so neizčrppljive!!!... In zato:

Dajmo... povsod! — Dajmo... vsi! — Dajmo... vse!

Toda mi iz tretje armade Frančiškove imamo še večjo dolžnost pri izvrševanju ljubezni do bližnjega! Nas veže edinstveni zgled sv. Frančiška, zgled neizmerne ljubezni, ljubezni, ki jo je pokazal dobesedno povsod, z vsem svojim bistvom in vsem stvarjem! On nam mora biti neprestani učitelj za pravo vzvišeno ljubezen, on, ki je ljubil, kot še nikdo med ljudmi ne pred njim in ne za njim razen Gospoda Kristusa ter je bil zato imenovan tudi »drugi Kristus«. On, ki je doumel skrivnost ljubezni, ki sega pred prestol božji! On, ki si je poiskal za nevesto »siromaštvo«, da je bil v ljubezni svoboden in neodvisen, kakor škrjanček, ki se požene prosto v višave in hviti svojega Boga in tako je hotel biti tudi sv. Frančišek v svoji siromašni kuti prost za polet k nebu, da je zmogel hvaliti in častiti Boga!!

Podlaga njegovi ljubezni pa je bila *ponižnost* ter je ostal do smrti najmanjši med vsemi!

Ljubil pa je vse ljudi, brez izjeme! Preprostega delavca na polju, delomrznega popotnika, gobavca, berače, vesele in razposajene vojake, roparje in tatove, majhne otroke, obrtnike in tedanjo meščansko gospodo ter vso gosposko! Vse je ljubil, ker je v vseh videl otroke enega Očeta, do katerega se je tudi sam obračal kot otrok!

Kako pa je ljubil, ko je bil vendar najsiromašnejši med siromaki?? ... Bil je vedno prijazen, — vljuden in uslužben! In teh lastnosti je potreben naš čas!

Če nimamo dinarja za berača, ki nas prosi, mu dajmo vsaj lepo besedo, če mu pa damo dinar, dajmo mu ga tako, da bo občutil, da ga damo *radi*!! — Če srečamo delavca, ki gre utrujen in čmeren od dela, *poglejmo ga lepo*, pa čeprav ga ne poznamo in umaknimo se mu toliko, da bo lahko brez ovinkov šel svojo trudno pot!! — Če se vozimo v vlaku, dajmo konduktarju vljudno vozno karto v pogled, pa čeprav nas on v svoji preutrujenosti ne gleda preveč prijazno!! — Če nas pozdravi znanec na cesti, odzdravimo mu prijazno, tudi če nismo tedaj razpoloženi za dobro voljo!

O zavedajmo se, *da dela že lep in prijazen pogled čudeže*, kaj šele lepa beseda!!!

Povsod pa srečujemo izven družine tudi žene in dekleta ki opravljajo najraznovrstnejše službe. Pred ženo pa bodimo dvakrat vljudni, pa če se Ti ona tudi ne smehlja! Bodimo vljudni, ko imamo opravka na pošti, ko zahtevamo od uradnice na kolodvoru vozno karto, ne glede na to če ona ni najvljudnejša! — To so mučenice modernih družabnih razmer, ki so prav posebno za ženske krivične!! Verjemite mi, da bi vsaka od njih takoj zamenjala svojo z zlato

obšito uradno bluzo in popustila vso penzijo za enega ljubečega otroka v srečni zakonski zvezi, ker edino tam je pravo mesto za nje, razen onih vzvišenih, izbranih, ki se posvetijo po samostanih popolnoma Bogu in ljubezni do bližnjega!!!

Zato odslej: vsi iz III. armade prav posebno spoštovanje in vljudnost nasproti vsem ženam, ter imejno pred očmi, da je vsaka žena od rojstva do groba velika božca in ji pripada naše viteštvo, naše kavalirstvo, kakor je bil tudi sv. Frančišek vedno viteški do vsake žene, ker je videl v njej bodočo mater, a pri tem se je spominjal na svojo in našo nebeško mater Marijo!!! — ki je vredna največje ljubezni!

Rekli boste, to so malenkosti! Toda niso, kot je pokazalo življenje sv. Frančiška, učitelja ljubezni, ker v njegovem življenju se je vlekla brez prestanka rdeča nit ljubezni, spletena iz samih majhnih niti, iz dejanske ljubezni do bližnjega, in njegova smrt je pokazala, da je bila to prava ljubezen! Ko je umrl, so prispele trume ljudstva, pa ne samo njegovih ljubiteljev in ljubljencev, ampak ljudje, ki so ga v življenju gledali samo postrani. In svet se ni mogel ločiti od njega!!!...

Toda mi Slovenci smo lahko srečni, da imamo tudi svoje lastne prekrasne učitelje ljubezni, in ker se pokaže ob smrti vse, naj mi bo dovoljeno, da se spomnim samo dveh velikánov ljubezni! Pred dvema mesecema smo pokopali, ne pokopali, začeli smo ga šele prav gledati in občudovati njegovo veličino v ljubezni, nadškofa Bonaventuro Jegliča! Kaj pa je bilo njegovo bistvo: — vse za vse!!!

In prihodnji mesec bo preteklo 20 let, kar smo položili trudno truplo našega slovenskega asiškega ubožčka, našega nikoli pozabnega Janeza Ev. Kreka! Kaj pa je bilo pri njemu tako velikega? Vse za vse in to povsod!! O hvalimo Boga, da nam je dal take velikane najlepše ljubezni!

Bistveni del prave ljubezni pa je neločljiva povezanost s trpljenjem! Vsaj nekaj žrtve je potrebno, da postane ljubezen res ljubezen! Popolna pa postane ljubezen, kadar trpimo radi Boga in več ko moramo trpeti, tem popolnejša je naša ljubezen!

Naš učitelj sv. Frančišek nam je edinstveni vzor za popolno ljubezen! Prvič je ljubil vse ljudi in vse stvarstvo radi Boga, in drugič, kolikor je bila ljubezen povezana s trpljenjem, je bilo zopet vedno radi Boga! — Ljubil je najmanjšega črvička, ki ga je po dežju srečal na cesti in premagal se je ter stopil pazljivo na stran, da ga ni pohodil. — Ljubil je dež, mraz in sneg, čeprav je radi njih moral na svojih potovanjih in v samoti veliko trpeti. — Ljubil je vroče pekoče solnce, čeprav je radi njega v vroči Italiji veliko trpel. — Ljubil je vse stvarstvo, ker je v njem videl božjo roko in zato mu je bilo tudi vsako trpljenje, povzročeno od stvarstva predrago!

Kako pa je šele rad trpel, ko se je šlo za ljubezen do človeka! Pri tem ni poznal nobenih meja in storiti je hotel za vsakega človeka kar največ mogoče in nobeno trpljenje, ne telesno ne dušno, mu ni bilo preveliko, za vsakega je imel še povrh blagoslov, vse to pa radi Boga!

To je bila popolna ljubezen njegova! Pa pri njem je šlo še više! On je ljubil z vso svojo dušo, z vsem svojim srcem, s celim svojim bitjem predvsem in najbolj *Boga samega*, toda ne samo radi številnih dobrot, ki mu jih je Bog dal in jih daje vsem ljudem in vsemu stvarstvu, niti radi neskončne in nam ljudem nerazumljive ljubezni, ne, pač pa je ljubil *Gospoda Boga radi Njega samega*, zato

ker je Bog, najpopolnejše, Najsvetejše, kar si more človeški um predstavljati!!! — In zato ker je bistvo Boga toliko premišljeval in vedno bolj spoznaval neskončno veličino Boga, je postal tako majhen, hotel biti najmanjši med vsemi ljudmi! In ta njegova ljubezen je bila najpopolnejša!

Razumljivo nam je zato, zakaj se je sv. Frančišek v svoji ljubezni najbolj oklepal križanega Jezusa. Najsvetejši in najpopolnejši Bog, pa združen s trpljenjem in s smrtjo! To je bilo Frančišku preveč in zato je tako goreče ljubil sveto goro »Alverna«, kjer se je neštetokrat skrtil v votline med drevjem, čisto sam s podobo križanega Boga v rokah! — V torek, 14. septembra, je minulo 713 let odkar je bil Frančišek zadnjič na tej sveti gori »Alverna«. Prispel je na njo že prejšnji dan in pripravil se je za ta obisk s postom. Toda to ni bil post v našem smislu, ko si pritrhamo nekaj ali nekatere vrste hrane! Že ob sami misli, da bo zopet na ljubljeni gori čisto sam z Bogom, ga je prevzelo tako, da ni čutil nobene potrebe več za svoje telo, ker je bil že ves pri Bogu in pozabljal je na vse na svetu! In pri tem zadnjem obisku je bil še prav posebno razvnet ter so sobratje slišali tu in tam le še besedo »moj Bog, ljubljeni moj Bog, prijatelj moj, Jezus moj!« Umaknil se je od sobratov že popoldne in trpel je cel večer, celo noč do jutra z Gospodom na križu...

Odšel je v duhu na Oljsko goro in tolažil svojega Jezusa radi silnih dušnih muk pred trpljenjem, spremljal ga je pred oba sodna stola, Kajfeževega in Pilatovega in trpel neskončno ob misli na vse surove besede, ki so bile govorjene Jezusu, a na katere On, sam Bog, ljudem ni odgovarjal ter pripustil, da se hudobija razlije nad Njim! — In zaskелеlo je Frančiška, ko je njegov spomin oživil udarec hlapca na lice Gospodovo! O, tega Frančišek v svojem vedno plemenitem mišljenju ni mogel razumeti! Sam Gospod Bog pa vzame mirno zaušnico od surovega hlapca! Ne, ne, samo tega ne, moj Bog! ... Vse trpljenje je mogel lažje razumeti, celo smrt Gospodovo, toda zaušnice, tega sramočenja, ne ne... in minule so ure, ko je ves strt mogel vsaj malo popustiti od te bolečine! — Pa občutil je že nato udarce biča, zaskélélo ga je v glavi na nešteto mestih ob spominu na trnjevo krono... in začel je silno trpeti z Jezusom ob mislih na pribijanje žebeljev skozi božje roke in noge! — Pa je ponovno tolažil Gospoda Jezusa, ko je tudi sam začutil nove bolečine v ravnokar po žebeljih napravljenih ranah, ki so se raztegnile, ko so potegnili kvišku križ in se začele trgati žile in kite... Pa začutil je že skupaj z Gospodom sunek s sulico v desno prsno stran... in trpel ž Njim žejo... Pa je zbral Frančišek še enkrat vse svoje sile in občudoval božje usmiljenje, ko je prosil Gospod iz križa nebeškega Očeta za usmiljenje njim, ki so ga križali in vsem ljudem. — Oče odpusti jim! — In hotel je še doživljati s svojim Gospodom smrt na križu, pa stoji! — Prikazal se mu je Gospod sam na križu, ovit v serafska oblačila, Frančiška obsenčil s Svojo Ljubeznijo ter mu za sotrpjenje vtisnil v spomin svoje svete rane, rane križanega Jezusa, največje odlikovanje in obenem priznanje, da je trpeča ljubezen prava in — najpopolnejša!

Našli so ga sobratje zjutraj zgodaj na pol mrtvega, samo oči so mu gorele v neki posebni blaženosti, o kateri je svojčas že govoril bratu Leonu, da je voljno trpljenje iz ljubezni do Njega... popolna blaženost!

Zato: trpimo tudi mi, trpimo radi in veliko, trpimo kar največ moremo... radi Boga, da nas bo blagoslavljal naš oče Frančišek kolikor bo mogel in še bolj kot bo mogel, in — da bo na svetu — *več ljubezni!*

Usoda božje ljubezni

Če bi človek stopil po svetu ter tu in tam vprašal, kaj je največje zlo, bi skoraj gotovo dobil prav različne odgovore. Ta bi dejal: največje zlo je v tem, da je tako malo denarja; drugi, da ni ne dela ne kruha; tretji pa bi menil: največje zlo in največja nesreča na svetu je trpljenje, bolezen in smrt.

Res je sicer, da je trpljenje in bolezen veliko zlo. Tudi življenje brez kruha in dela. Toda največje zlo to ni. Ne! Največje zlo in največja nesreča in nehvaležnost ljudi do Boga. Dà, nehvaležnost! »Glej to srce, ki je svet tako zelo ljubilo, pa prejema za to le zasramovanje, zaničevanje in nehvaležnost.« Tako je sv. Marjeti tožil Jezus sam. Dà, dà! Pozabljenje, zasramovanje in nehvaležnost, to je zgodovina in to je usoda dobrote in ljubezni božje. Le pogledjmo.

Kako velika je bila dobrota in ljubezen božja do prvega človeka! Kako srečen je bil! Duša mu je bila polna božjega življenja in v njegovem srcu je prebival Bog s polnostjo svoje milosti in ljubezni. Trpljenja, bridkosti in smrti ni poznal. Srčni mir, po katerem danes tako silno težimo in hrepenimo, je bil z njim, in z Bogom se je pogovarjal kot otrok z očetom. O, velika božja ljubezen! In človek?! — Ne bom ti služil! — To je bil njegov odgovor, njegova zahvala. Vse je pozabil, vse zavrgel, obrnil Bogu hrbet in šel za satanom. Nesrečni človek! Nesrečna njegova nehvaležnost!

Kazen je seveda sledila takoj. Bežati je moral iz raja, izgubil je milost ter božjo ljubezen in iz presrečnega božjega otroka je v trenutku postal beden suženj satanov. Suženj, brez miru in brez pokoja.

Toda božje ljubezni še ni konec. Bilo bi predolgo, če bi hotel naštevati vse milosti in dobrote, katere je Bog izkazoval ljudem, predvsem še izraelskemu ljudstvu v dolgih stoletjih Stare zaveze. Protoevangelij, to je obljuba Odrešenika, očaki in preroki, čudeži in prerokbe, opomini in grožnje, dobrote in kazni — vse to je tako rekoč nepretrgana vrsta dokazov dobrote in ljubezni božje. Z vso upravičenostjo govori torej Bog po preroku Izaiji: »Ali bi mogel storiti svojemu vinogradu — izvoljenemu ljudstvu — več kakor sem mu bil storil?« (Iz 5, 4). Ne! Kajti kljub vsem dobrotam se ljudje za Boga in njegove zapovedi niso zmenili. Šli so svojo pot. »Niso hoteli priti,« kakor pravi Gospod v priliki o kraljevi ženitnini (Mat 22, 4). Nevera, posvetnost, čutnost in razbrzdanost je bila zahvala ljudi za milost in dobroto božjo.

Bog pa noče smrti grešnika, ampak da se spokori in živi ter ima večno življenje. Pošiljal je preroke, ki so judovskemu ljudstvu klicali: »Spremenite svoje mišljenje,« storite vreden sad pokore! (Mat 3, 2). Žal je bil ves njihov trud skoraj zaman. Njihov klic je ostal glas vpijočega v puščavi. Ljudje so ostali zakrnjeni. Pregarjali so božje poslanec, njihova vera in pobožnost je bila sama zunanost, častili so Boga le z ustnicami, srce pa jim je bilo daleč od njega. Nehvaležni ljudje!

Zasluzena kazen jih je zadela. Bog je sodil. Ljudstvo, zlasti judovsko, je zveličanje zavrglo in milost zaigralo, napravilo. Zato ga je Bog zavrgel. »Prišli bodo od juga in severa, od vzhoda in zahoda ter vstopili v kraljestvo božje; otroci obljube pa bodo vrženi ven v temo.« Zakaj »kralj se je razjezil« (Mat 22, 7). Toda ta jeza, dasitudi je bila upravičena, je bila vendarle jeza dobrega in ljubečega Očeta.

Sv. Janez pravi: »Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edino-rojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak imel

večno življenje« (Jan 3, 16). — Jezusovo učlovečenje, njegovo življenje, delo, trpljenje in smrt; ustanovitev svete cerkve in vseh virov milosti ter ponovna pravica postati otrok božji — koliko nedoumljive in nedopovedljive dobrote in ljubezni božje!

Dalje! Božja vabila: po Jezusu — njega poslušajte! — Po apostolih, škofih in duhovnikih — kdor vas posluša, mene posluša in kdor vas zaničuje, mene zaničuje ter zaničuje mojega Očeta, ki me je poslal. — Sin, daj mi svoje srce! — Pridite k meni vsi in jaz vas bom poživil! — Ne bom vas zapustil sirot! — Ta in še mnoga, mnoga druga božja vabila nam kažejo zopet neskončno in nerazumljivo dobroto in ljubezen božjo v Novi zavezi. Sicer se je Bog že v Starem zakonu imenoval Oče. A vse bolj Gospod. V Novem zakonu pa ga Kristus imenuje in tudi sam se kaže Očeta, dobrega, nas ljubečega in za nas skrbečega Očeta. Kako bi vpričo te resnice morali vsi brez izjeme vsak dan pobožno in goreče moliti: Oče naš, kateri si v nebesih, posvečeno bodi Tvoje ime!

Toda kaj moramo gledati? Strašno je to! Kljub vsem dokazom božje ljubezni — toliko nevere! Je sicer žalostno, pa resnično: nismo več krščanski, nismo več katoliški, tako kakor bi morali biti. Kje je ljubezen, prava krščanska ljubezen, v naših družinah? Kje je zvestoba zakoncev? Kje pokorščina otrok? — Vse to izginja, izginja iz dneva v dan hitreje iz naših hiš, žal tudi iz naših tako imenovanih katoliških družin. Pač zato, ker se je k njim vselila mlačnost in celo nevera. Ne vem, če se bo kdo mogel pred Bogom opravičevati.

Priznati moramo, da je naša nehvaležnost do Boga velika, zelo velika. In kakor je bil zaradi nehvaležnosti kaznovan prvi človek in pozneje ves izraelski narod, tako smo tudi mi že kaznovani. Le pogledjmo nekoliko okoli sebe, pa bomo uvideli, da je vse trpljenje in gorje našega časa samo glasno nas opominjajoča kazen božja; da so vse nesreče, toča, povodnji, nevihte samo opomin od zgoraj; da vse, tako strašno grozeče sovraštvo med narodi in državami ni nič drugega kakor dobro zaslužena kazen zaradi naše nehvaležnosti, nič drugega kakor le nujna posledica odpada od Boga.

Bliža se advent. Zadnji dnevi novembra so že v njem. V tem času nam bo še prav posebno stopila pred oči dobrota in ljubezen božja. Ne vračajmo je z nehvaležnostjo! Ljubezen za ljubezen! Bodimo žrtve božje ljubezni in zadoščajmo za krivice, ki se ji vsak dan gode! Bodimo hvaležni!

P. M. LEKEUX, O. F. M — P. EVSTAHIJ:

Marjetica — vzorna tretjerednica

(Nadaljevanje.)

»Ali ni neprevidno,« je menila neka gospa, »da se ta mlada dekleta toliko časa mudijo tukaj?! Ali ni nikake nevarnosti, da bi se okužile?«

»Oh,« so ji takoj odvrnile, »pri svetnici se ničesar ni treba bati.«

Ko so jo bili položili v rakev, je pristopila moja uboga mati, podprta po Ivani in neki redovnici, polna bridkosti je opazovala deske, ki so zdaj oklepale njeno ljubo golobičko, veselje njenih starih dni, izmed svojih otrok zadnjega, ki je še ostal pri njej. Sedaj je bila sama z bolnim očetom, da bo uživala grenki kruh starosti. Dolgo časa se je jokala, ne da bi mogla izpregovoriti besedo, zatem je pa molila med ihtenjem:

»Gospod, Ti si nam jo dal... Ti si nam jo vzel: Tvoje sveto ime bodi hvaljeno!«

Zgrudila se je na kolena ter se je zatopila v svojo molitev, polno vdanosti.

O veličina krščanske vere in zaupanja v nebeškega Očeta! Tistim, kateri morebiti očitajo Bogu, da je pretrgal nitko tega mladega življenja, Njemu posvečenega — odgovorjam, da je ta edini vzklík svete vdanosti odtehtal vsako bridkost, da bi bila ta edina vzvišena beseda zadostovala, da bi poplačala Marjetico za njeno žrtev. Le-tà ni mogla svoji materi izkazati večje ljubezni, kakor da ji je ponudila priliko za to popolno dejanje, katero jo je dvignilo na tako visoko stopnjo svetosti.

Dà, marsikatera zgodnja smrt je lepša in koristnejša kakor dolgo življenje; so ljudje, katerih življenje doseže polno vrednost šele z njih smrtjo; le-ti so dobro zadeli, da so umrli: tako tudi Marjetica. Človek je na zemlji, da bi hrepenel po višinah, in če more z enim udarcem doseči najvišjo popolnost, nima njegovo življenje nobenega namena več: izpolnil je svojo določbo.

Če tedaj Bog vidi v enem samem daritvenem dejanju več dušne veličine kakor v vsem ostalem življenju, ga z veseljem sprejme ter pridruži vrednost zasluženja ostalim zakladom, ki jih ima pripravljene za svet.

*

Pogreb se je razvil v častni sprevod.

Čeprav Ivana ni bila povedala našim staršem o Marjetkini želji, je vseeno bila jasno razsvetljena kapela oblečena v modrino kakor za otroka.

Vreme je bilo strašno grdo, snežilo je; kljub temu je nepregledna množica napolnila cesto pred hišo žalosti. Večinoma so bili ubožci in delavci. Nekateri jame v premogovnikih so bile ta dan na pol prazne. Višji rudniški paznik v Glenu (Glain), pri katerem je bilo vloženih posebno veliko prošenj za dopust, je radovedno vprašal: »Kdo neki je ta gospodična, da gredo vsi moji Flamci k pogrebu?«

Vsi so bili prevzeti od žalosti, molčanje so pretrgali le, da bi govorili o Marjetičinih dobrotah. Bil je gotovo nenavaden prizor, gledati to gosto množico beračev, delavcev in ženskih oseb brez klobuka, ki so z objokanimi očmi in osupli kakor v javni nesreči, stali tukaj v snegu, s cvetlicami v rokah, da bi mladi devici izkazali poslednjo čast. Mnogi so bili še vence in šopke prinesli s seboj in mrtvaški voz je bil podoben cvetličnemu griču. Ko se je sprevod pričel pomikati, bi utegnil kdo misliti — če bi ne bilo solzá — da se slavnostni sprevod pomika po ulicah.

Neka stara gospa je rekla: »To ni žalno spremstvo, to je sprevod zmagoslavja, kakor da gremo v nebesa.«

Kakor je bila Marjetica napovedala, so zanjo peli rekvijem — pri črni maši, skladbo, katere jih je bila sama naučila pri vaji, toda niso zapeli z veselimi glasovi — to pevcem ni bilo mogoče.

Na pokopališču je hotel pater N. imeti pogrebni govor, ali komaj je bil pričel govoriti, ga je že ustavil jok in mu pretrgalo glas ihtenje ljudi. Poskusil je nadaljevati, čeprav je tudi sam le s težavo mogel govoriti. Ihtenje je naraščalo: moral je opustiti namero, da bi dokončal svoj govor. Vse je jokalo, nekateri so ječali zase ter si pokrivali obraz z rokami, drugi so molili pred grobom, ki je našlo v njem svoj konec življenje polno junaških čednosti, milo so prosili »malo svetnico«, naj jim še naprej pomaga ter so ji obetali, da bodo v bodoče poštene, vrli ljudje.

Dolgo so ostali molčé, moleč in jokajoč pred grobom, in ko so se naposled razšli, so vzeli s seboj spomin na Marjetico in gotovo je vsak izmed njih za svojo dušo zajemal korist iz njenega svetniškega življenja ter iz njene lepe smrti.

Gojenci kapucinskega konvikta v Celju

Malokdo izmed naših bralcev ve, da imajo oo. kapucini v Celju svoj serafinski konvikt. Imajo novo, moderno poslopje, ki je bilo zidano sicer za redovni novicijat, letošnje poletje pa je bila stavba notranje preurejena za konvikt. Vsi dijaki obiskujejo javno gimnazijo v Celju. Ravnatelj konvikta je p. Mavricij Teraš, znani asketični pisatelj. Prefekt gojencev pa je p. Robert (na sliki z očali). Prelepi ustanovi želimo mnogo blagoslova in mnogo dobrotnikov!

Pilatova vlada

Pesem dela

V torek delajo! Vedno ista pesem:

Zabij! Še dva žebjal! Daj žago! Pojdi še po deske! Kje pa je meter?
Zakaj ne koplješ?

Vmes pa ta vražji Niko, ki neprestano priganja in skače okrog
v samih kopalkah:

»Hiti, mladenič! Še dve uri imamo časa!«

Žane je danes moder! Včeraj se je ves dan šalil. Pa ga je minilo. Tako hitro mu gredo žebliji v les, da mu jih Niko komaj sproti podaja. Saj res ni šala — v sedmih urah postaviti šotor.

Marjan pridno koplje jarke okrog šotorov; mrzlično delajo vsi.

Počasi, prav počasi tone sonce za Mozirsko planino. Vse je jasno.

Fantje prenehajo z delom in gledajo čudoviti zahod. Saj imajo priliko, ker je šel Niko naročat večerjo za vojsko, ki mora vsak čas priti.

Petronij se je postavil pred Žaneta, Marjana in Sfileta in z velikim patosom govori:

»To je tista večerna zarja, ki v svojih svetlih žarkih tako krasno blesti, se v mavričnih barvah preлива ...

»In še in še!« se oglasi za hrbtom Niko, ki je neopažen prišel na jaso in je pozabil ob pogledu na lepi zahod vso grajo, ki jo je namenil onim štirim brezposelnim.

Petronij se naglo obrne, pa ne reče nič. Niko se mu čudi:

»Le to?«

»In drugega nič!« se zasmije Marjan.

»Lepo je!« začne Niko, ki ne vé, kako bi sprožil razgovor.

»Zelo lepo!« pritrjujejo oni.

»Veste kaj, fantje? Samo še pol ure dela, pa bomo končali!«

Žane je nerodno skremžil obraz, oni trije pa so povešenih glav odšli v tabor.

Samo še pol ure. Joj, bo dolga!

In fantje zopet delajo, delajo!

— Še pol ure!

— Še pol ure!

— Še pol ure!

Še pol, pol, pol, pol, ure, pol, ure, pol, ure, pol! — udarja vedno hitreje Žanetovo kladivo. Večer prihaja v tabor, hiteti je treba, ker glavna armada ne more biti več daleč. Fantje ne govorijo več, samo delajo, delajo! Sfile zdaj pa zdaj otožno pogleda na Petronija, ki ga pa noče videti. Ni časa!

Ni časa! Ni časa!

Gori navrh je zazvonilo ave.

Fantje prenehajo:

— Zdrava Marija ...

O, tudi taborjenje ima svoj čar. Kdo ga pozna, razen onih, ki so ga doživeli. Če pa v trudnem večeru ave zvoni, posebno v Nazarijih, in Savinja svojo pesem ubira po skalah, potem je ta čar še veliko lepši. To ni več čar, ampak petje čiste fantovske duše.

In udari v ta čar huronsko vpitje, kakor če bi se v Karlu Mayu spopadli Komanči in Apači.

»Vojska je tu!« meni melanholično Marjan in še zadnjič zasadi lopato v zemljo.

Še pol ure!

»Živijo, fantje!« pozdravlja Ivko, ki je kot prvi pritekkel v tabor!

»Kje pa so drugi?« vprašuje Sfile.

Toda Ivko nima časa za odgovore, hiti si ogledovat šotore in tabor. V tem pridejo še drugi.

Zadnji je pater. Smeje se, in Niko vé, da to veliko pomeni, zato zakriči tudi v smehu:

»All right, father!«

»To je dobro!«

»Ali neeee? Kaj ni lepo?« ga vprašuje Marjan in Sfile.

Petronij pa stoji ob strani, ne reče nič, samo gleda.

»Pater, lačen, večerja, kdaj, kje!« kriči šestnajst lačnih želodcev.

Pa se oglasi trikratni žvižg Nikotove piščalke in vedo fantje, da je špasov konec.

— V vrsto, zbor!

Povelje je rezko, še bolj kot žvižgi, toda izvrši se v redu, takoj in brez besede. Že iz Ljubljane vedo fantje kaj je molk!

In potem zopet žvižg, žvižg iz tiste piščalke, ki je skozi tri tedne in še več klicala k veselju in žalosti!

Fantje so odšli k večerji, le Sfile straži tabor in misli na Bog ve kaj!

Savinja pa šumi svojo večno čudno pesem čez skale in gre naprej, naprej v daljave ...

(Konec)

Zvezni znak večjih sestic sv. Klare

Prinašamo sliko Zveznega znaka ZVSK, kakor ga je v nežnem deklisškem duhu zamislila abs. techn. gđč. Marija Grafenauerjeva, ki je naredila sedaj tudi za našo Zvezo načrt za lep sodoben pečat, ki smo ga dosedaj pogrešali. Opis novega znaka, ki je delo renomirane kovinske industrije prof. Josipa Štirna v Ljubljani (Dravljje), smo podali v novembrski številki »Cvetja« str. 340. Za vso ZVSK v Sloveniji obvezni znaki se (kos po 5 din) naročajo pri vodstvu Zveze v Ljubljani. Sezite po njih!

Znak Velikih

sestic sv. Klare

I. ŠAŠELJ:

Slovenski pregovori o srcu

Ako srce ni molčeče, zaman jezik klepeče.

Burja veje, s snegom seje, mojega srca nič ne ogreje.

Česar je polno srce, rado iz ust gre.

Česar oko ne vidi, tega tudi srce ne poželi.

Česar oko ne zagleda, to srce ne preseda.

Dolžan — na srcu bolan.

Dobro srce in pridne roke, so boljše bogastvo, ko zlate gore.

Iz obilnosti srca usta govore.

Kar ne gre iz srca, gre do ušes.

Kar nosi kdo v srcu, se mu na licu sprevidi.

Kar od srca pride, se srca prime.

Kar srce misli, jezik govori.

Katere besede brez premisleka z jezika teko, za te srce navadno ne zna.

Ko je vinjena glava, marsikaj iz srca priplava.

Lice lepo, srce slabo.

Modri nosi jezik v srcu, nespametni pa srce na jeziku.

Naj oči vidijo, ušesa čujejo, samo da srce, jezik in solze mirujejo.

P. ODILO:

REDOVNE ZADEVE

Slovesne redovne obljube sta položila v roke p. Karola Dijaka, defnitorja in magistra dva naša klerika bogoslovca: Fr. Pavlin Heybal in Fr. Beno Korbič. Slovesnost se je vršila dne 30. oktobra 1937 pred glavnim oltarjem v samostanski cerkvi v Ljubljani.

V Mariboru je napravil ravno tako slovesne redovne obljube 22. septembra 1937 fr. Fortunat Zorman, klerik bogoslovec.

† P. Regalat dr. Čebulj, bivši franč. provincijal je umrl 16. novembra v Ljubljani.

† P. Anton Avbelj, katehet je umrl 18. novembra v Mariboru. Obe ma naj sveti večna luč. Daljše poročilo pride prihodnjič.

RAZGLED PO SVETU

Tukaj je bila rojena Katoliška akcija.

Spomladi leta 1207. je nekega dne šel sv. Francišek skozi gozd. Siromašno je bil oblečen. Toda njegovo srce je bilo polno veselja. Prepeval je hvalo svojemu Gospodu in Kralju. Nenadoma ga srečajo roparji, ki ga takoj obkolijo in vprašajo: »Kdo si?« Francišek odgovori brez strahu: »Klicar velikega Kralja sem!« Roparji ga zgrabijo, ga skrbno preiščejo, toda ko ne najdejo ničesar pri njem, ga pretepejo in vržejo v jarek.

Beseda »Klicar sem velikega Kralja« je zbudila v roparjih upanje na bogat plen. Temu primerno je bilo

tudi njihovo obnašanje in tudi njihovo presenečenje. Za Franciška so bile te besede geslo in program življenja. Francišek je patron katoliške akcije. V mali cerkvi sv. Damijana v Asiziju stoji zapisano: »Tukaj je bila rojena katoliška akcija.« Vsak apostol katoliške akcije mora biti klicar velikega Kralja. Francišek je naš zgled.

Odločno priznanje.

To je zahteva današnjega časa. Pred leti smo se smejali, če je kdo klical po odločnem priznanju. Danes vidimo bolj jasno. Nevera za to slavi svojo zmago in svoje triumfe, ker smo verniki popustili v svoji odločnosti. Nasprotnikom se zdi ravno zdaj primerna prilika zavzeti zadnje omahujoče trdnjave. Najbolj in najprej, pa tudi najlaže jim uspe pri agitaciji za brezverski časopis. Tu žanjejo na debelo, ker je med nami premalo odločnosti, da bi izprijene agente brezverskega časopisja pognali od hiše. Hiša z brezverskim časopisom je izgubljena za vero, za cerkev, za faro. Čudno je to-le: Kako težko delo imajo zastopniki katoliških listov, s kako lahkoto pa gre na delo do uspeha agent brezverskega berila. Več odločnosti! Več odločnosti! Če pride do boja, naj sovražniki božji vidijo, da imajo opraviti z junaki katoličanstva, ki hočejo premagati in bodo premagali moderno poganstvo! Tretjeredniki bi morali biti med vsemi najbolj bojeviti! Kjer je ustanovljena tretjeredna skupščina, pa hodi dan za

dnem v faro cela vrsta brezverskih časopisov, je znamenje, da pri tretjem redu nekaj ni prav. Pri tretjem redu je premalo apostolov katoliškega tiska! Ali se zavedate, da je to strašen očitek?

Krščanska prostost.

Današnji čas imenujemo čas neomejenih prostosti. In vendar: kakšni sužnji smo postali! Prostost je pridigal liberalizem, pa je postal skru-nivec prave svobode. Prostost je pridigal socializem, pa se sam uničuje v krvavem nasilju. Radi napačne prostosti je danes polovico Evrope v prisilnem jopiču.

Krščanstvo je prineslo svetu pravo prostost. Zapiski sv. mučencev pripovedujejo sledečo zgodbo: Kristjan, po imenu Evelpist, suženj cesarjev, je bil pripeljan pred rimskega prefekta. Ta ga vpraša: »Kdo si?« »Suženj cesarjev sem, kot kristjan pa sem dobil od Kristusa svobodo.«

Zapeljan svet bo še priznaval: Samo kristjan je v resnici prost človek in sicer tako prost, da ga niti smrt ne more upogniti. Cerkev je ohranila prostost tudi najubožnejšemu, ki zdihuje v verigah razkristjanjenega gospodarstva; ohranila mu je duhovno in duševno prostost, ki bo našla rešilno pot iz verig materializma.

Cerkev in delavci.

Koliko krivice prizadevajo sv. materi Cerkvi oni, ki pravijo, da je Cerkev največja sovražnica delavskega stanu. Kaj je pač naredila? Od nekdanj je sovražena od onih, ki molijo zlato tele. Kako da je danes razvpita kot zaščitnica socialne krivice? Cerkev Kristusova je ravno priborila delu pošteno čast in odliko. Pred Kristusom je bilo ročno delo sramota in ponižanje. Delavce so prištevali sužnjem, ki so ravnali ž njimi kot z živino. Gospodar je razpolagal celo z njihovim življenjem.

Kristus je delo povzdignil, odlikoval, saj si je izbral za svojo telesno mater preprosto delavko — predico

Devico Marijo, saj je bil njegov rednik sv. Jožef navaden rokodelc—tesar in sam božji Zveličar je posvetil ročno delo, ko je skozi 30 let pomagal v delavnici sv. Jožefa. In tudi svoje prve privržence apostole je vzel iz delavskega stanu. In zato je Cerkev Kristusova skozi vsa stoletja ščitila pravice in dostojanstvo delavca. Z apostolsko odločnostjo je to vedno storila. Papež Leon XIII. je pisal ob času, ko je sedel na prestolu kruti liberalizem:

»Ker je namreč preteklo stoletje uničilo vsa stara združenja delavcev in ni stopila na njihovo mesto nobena nova zaščita, ter so vse državne ustanove in zakoni izgubili vso prejšnjo versko podlago, zato se je polagoma tekom časa zgodilo, da so bili delavci brez pomoči in zaščite prepuščeni brezsrčnosti gospodarjev in neukročni dobičkaželjnosti konkurentov. Zlo je povečalo moderno oderuštvo, ki je bilo že pogosto od cerkve obsojeno, vendar pa ga kljub temu pohlepni in dobičkaželjni ljudje pod drugo krinko izvršujejo. Vrhu tega je industrija in malodane vsa trgovina prišla v oblast nekaj ljudi, tako da maloštevilni premožni bogatini nalagajo skoro suženjski jarem neskončni množici delavcev.«

Taka je bila sodba cerkve skozi vsa stoletja. Opominjala je, učila in svarila. Toda zastoj! Nihče je ni poslušal. In danes pride zapeljana množica, polna sovraštva do Boga, pa kriči, da je Cerkev odgovorna za grehe onih, ki je niso hoteli poslušati.

To je socialni satanizem!

Požarni kaplan.

V Ameriki je marsikaj mogoče in se tudi stori marsikaj, kar bi bilo pri nas nemogoče in se nikdar ne zgodi. Tako ima mesto New Orleans pri svoji požarni brambi lastnega požarnega kaplana. Kadarkoli gredo gasilci na svoje delo, gre z njimi avtomatično tudi P. Bornes, redovni duhovnik. Njegov avtomobil ima iste pravice kot vsi gasilski avtomobili. P. Bornes ima nalogo, da nudi takoj

duhovno pomoč vsakemu, ki bi se morda pri požaru ponesrečil. — Tudi pri mestni policiji ima P. Barnes isto službo. Kadar je policija poklicana na kraj, kjer bi bila posebna nevarnost za življenje, takrat jih ta duhovnik spremlja, da umirajočim pomaga. Amerikanci so pač povsod praktični ljudje in vedo, kaj je du-

hovniška pomoč v zadnjem trenutku življenja. — Naj bi kdo kaj sličnega predlagal pri naši požarni brambi in pri naši policiji, bi začeli takoj iskati avtomobil, pa ne za »požarnega kaplana«, temveč rešilni avto za norišnico, ker bi ne mogli razumeti, da je pameten tisti človek, ki bi dvignil tak »požar«.

P. ODILO:

Kako se gibljejo tretjeredne skupščine

Šmarje pri Ljubljani.

Meseca septembra smo imeli vizitacijo naše redovne skupščine. Opravil jo je g. vizitator p. Odilo. V spomin nam je poklical veliki pomen tretjega reda za povzdigo verskega življenja v župniji in nam dal polno prekoristnih smernic za naše nadaljnje delo. Čez leto dni bo treba dati račun, kako smo se držali začrtanih smernic.

Zdaj smo pridno na delu, da bi zvišali število naročnikov »Cvetja«.

Dne 17. oktobra je zapustil naše vrste in se za vedno pridružil Frančiškovi tovarišem v nebesih zgleden tretjerednik Anton Šerjak, posestnik iz Zg. Blata. Kdo ni poznal Krčonovega očeta, saj so bili 82 let med nami in 36 let ud naše tretjeredne skupščine. Zadnja leta jih je obiskala bolezen, spremljevalka starosti, a so jo vzorno vdano prenašali. Pokojnik je bil gospodar domačije, kjer je tekla zibelka znanim duhovnim gospodom Krčonom, ki so veliko storili za obnovo Marijinih družb na Slovenskem. Pokojnemu Krčonovemu očetu in vsem drugim tretjerednikom naše skupščine, ki so letos odšli od nas, naj bo plačilo rajsko veselje.

Višnja gora.

Na dan adoracije presv. Rešnjega Telesa 31. avgusta smo imeli letno vizitacijo tretjega reda. Prav primeren dan je dan češčenja za vizitacijo. Neki sveti ponos in junaško navdušenje sta zagorela v naših srcih, ko smo poslušali vizitatorja, kako je razpletal program važne cerkvene ustanove: tretjega reda sv. Frančiška. Obljubili smo, da bomo apostoli pristnega katoličanstva v fari, da bomo obračunali z vsem polovičarstvom, posebno pa, da ne bomo delali nobenega kompromisa z agenti in naročniki brezverskega časopisja. Tudi pri nas smo na delu za nove naročnike »Cvetja«. Vsak stari naročnik bo dobil enega novega.

Kamnik.

Naša skupščina se živahno giblje. Tri osebe so napravile redovne obljube. Ena od teh na smrtni postelji.

Nekaj novega so za Kamnik predavanja o duhovnem življenju. Misel je sprožil p. voditelj Salezij. Predavanja se vrše ob sredah zvečer ob 8 uri. Predavalnico so dale na razpolago čč. usmiljene sestre.

Tretjeredniška knjižnica izposojuje knjige vsako nedeljo od 8 do 9 dopoldne in vsaki mesec po tretjerednem shodu. Na razpolago so poleg nabožnih knjig tudi zabavne povesti.

Prihodnji shod bo na Štefanovo ob pol 4 popoldne. Pred shodom bo odborova seja, po shodu pa v zakristiji nauk za novince.

Ljubljana.

Nedelja mesečnih shodov je zdaj res naša tretjeredna nedelja. Pri zjutranjem opraviilu imamo sv. mašo po namenu skupščine. Med sv. mašo imamo ljudsko petje. Prejšnji mesec smo pričeli in se je izvrstno obneslo. To je res ljudsko petje, ko sodeluje 3000 glava množica. Pri glavnih delih sv. maše orgle utihnejo in vsi molimo na glas kratke molitve iz Priročnika. Molitev in petje napravita mogočen vtis.

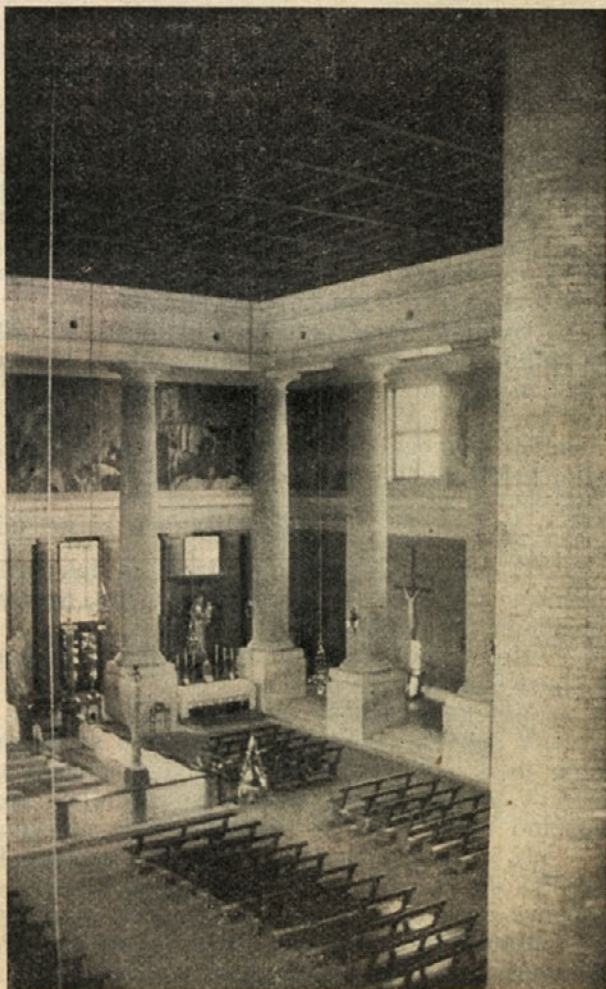
Vpeljali smo tudi lepo navado, da za vsakega umrlega tretjerednika molimo skupno v cerkvi serafinski sv. rožni venec in sicer zvečer po litanijah.

Prihodnji shod bo izjemoma na četrto nedeljo v mesecu, to je na Štefanovo popoldne ob 4. Na Štefanovo zjutraj imamo tudi ljudsko petje. Peli bomo same božične pesmi. — Torej mesečni shod bo četrto, ne tretjo nedeljo v mesecu.

Po shodu prirede Veliki Frančiškovi Križarji zanimivo igro: »Pesem svete noči«.

Vseslovenski tretjeredni tabor.

Kateri duhovniki in voditelji so bili navzoči na taboru? To bo gotovo vsakogar zanimalo. Predvsem se je tabora udeležil prevzvišeni gospod škof dr. Gregorij Rožman, potem kanonika ljubljanskega kapitlja g. Šiška in g. Stroj. Bila sta navzoča oba slovenska provincijala: kapucinski p. dr. Odilo Mekinda in frančiškanski p. Gracijan dr. Heric. Minorite je zastopal ptujski gvardijan p. Miroslav Godina. Slovensko duhovščino iz Koroške je zastopal g. župnik iz Št. Ilja: Janez Petrič. Tabora so se udeležili mnogi redovni voditelji III. reda: iz Celja p. Ladislav Hazemali O. M. Cap., iz Krškega p. Kamil Požar O. M. Cap., iz Škofje Loke p. Dionizij Pristovnik O. M. Cap., iz Maribora p. Gabriel Planinšek O. F. M. in p. Anton, iz Novega mesta p. Silvin Lenartič, iz Viča p. Križolog Zajec, iz Kamnika

Cerkev sv. Frančiška v Ljubljani s stranskim oltarjem sv. Antona

p. Anastaz Bajuk; razume se, da so bili navzoči vsi patri iz Brezij in iz Šiške. Redovnikom na Brezjah smo tretjeredniki dolžni posebno zahvalo, ker so tako vztrajno sedeli v spovednicah. Pomagala sta jim gg. profesorja iz zavoda sv. Stanislava g. Pavlin in g. Šolar. Ravno tako upokojeni župnik g. Brešar in p. Blaž iz Ljubljane. Patrom v Šiški zahvala za vse priprave za tabor in za vso skrb, ki so jo imeli z nami. Posebej smo dolžni zahvalo p. predstojniku Metodu in p. župniku Modestu. — Iz lavantinske škofije se je udeležil tabora g. kaplan Rudolf Vahčić. Pri zborovanju je bilo navzočih več ljubljanskih duhovnikov.

Redovnim voditeljem III. reda.

P. Mavricij Teraš, kapucinski gvardijan iz Celja nas vabi na sestanek in posvetovanje. Vršilo se bo v sredo po Božiču, to je 29. dec. Zborovanje se začne ob 9 dopoldne v kapucinskem samostanu v Celju. Od vseh strani imate krasne zveze z jutranjimi vlaki. Na zborovanju bo važen referat: »Kako povzdigniti III. red na Slovenskem«. Za vse voditelje obvezno.

P. Odilo O. F. M., prov. kom. III. reda.

Delavec piše . . .

Prečastiti g. urednik!

Slučajno mi je prišlo v roke »Cvetje«, ki sem ga pazljivo prečital. Njegova vsebina je polna življenja in polna odločnega katoličanstva.

Nisem član III. reda. Zavedam se, da zato še nisem dozorel, ker sem preslab in nimam moči, da bi vsaj malo mogel slediti velikemu možu, sv. Frančišku, ki je ustanovil tretji red. — Nahajam se na potu iz vrtincev življenja k Bogu . . .

Uvidim resno potrebo sedanjosti, ki zahteva ne samo dobrih duhovnikov, temveč tudi delavnih lajikov, ki bodo razumeli, da je zdaj čas dela za uveljavljanje katoliških načel. Zdaj ni čas spanja in čakanja, temveč čas dela! V tem značilnem času bi rad s svojo skromno osebo vsaj nekaj pripomogel h graditvi Kristusovega kraljestva. Za danes Vas prosim, priobčite tale moj klie v »Cvetju«.

Katoličanom, ki ne spijo!

Iz vzhoda vstaja komunizem in tok brezboštva, ki se zaganjata z besno silo v svet, noseč s seboj strup, prelivanje krvi, rušenje hramov božjih in preganjanje Boga.

Med nami se bohota materializem, ki uničuje naše družine in značajnost slovenskega naroda.

Verska mlačnost veje po naši deželi.

V šole se vtihotapljuje nauki, ki so nasprotni krščanstvu. Naša mladina je v nevarnosti, da jo vsi ti paganski nazori zastrupijo.

V naše kraje, v naše hiše prihajajo ljudje, ki znajo pretkano in spretno rušiti vero in razlagati svojo ničevno modrost.

Iz tiskarn prihajajo knjige in časopisi, ki so pisani z gnojnico sovražstva do vsega božjega izvršujoč peklensko nalogo sramotenja Boga in njegove cerkve, ki javno hvalijo greh in nemoralnost.

Katoličani, ali veste, da je to izzivanje!?

Ali bomo pri vsem tem molčali, spali, držali roke križem in se bomo pustili nadalje izzivati?!

V navadnem življenju je Slovencem izzivanja in klicanja na korajžjo kmalu dovolj. Kako hitro in le prevečkrat se zabliskajo noži pri nezna-

nem izzivanju! Kaj čakamo vendar tukaj, zakaj ne odgovorimo na izzivanje? Če dovoliš, da kdo udriha po veri, ali ne dovoliš s tem, da sramoti tebe, ki si kristjan? Ako k vsemu temu molčiš, ne misli, da je to potrpežljivost ali ponižnost, to je boječnost, strahopetnost, to je katoliška neznačajnost. On, ki te je odrešil, se te bo zaradi tega nekoč sramoval.

Slabi kristjani smo, če mirno gledamo in poslušamo, kako z besedo in tiskom preganjajo Kristusa, mi pa se boječe in brezbrizno stiskamo v kot.

Več zavednosti, več odločnosti, več bojevitosti, več katoliškega ponosa! Obračunajmo enkrat s sramotnim spečim katoličanstvom!«

Da — to je moška beseda! Takih delavcev za božjo stvar je treba! K taki odločnosti nas mora vzgajati »Cvetje«. Take udarne dopise bomo vedno z največjim veseljem sprejemali in priobčevali.

Pustimo govoriti upravnika »Cvetja«!

Na sliki je videti prav dobre volje. Najbrž ga je fotograf pomeril, ko je dobil kar 50 novih naročnikov obenem, istočasno pa je menda dobil iz čekovnega urada poročilo, da je 100 starih naročnikov poravnalo naročnino. Pa vedno ni tako razpoložen. Ima mnogo križev in mnogo skrbi: Naj pove sam, kateri križi ga najbolj težijo:

1. Skrbi me, kako bomo shajali vse leto v finančnem oziru. Vsaka številka stane v tiskarni en dinar. Torej od naročnine, ki znaša 15 din gre 12 din v tiskarno. Nekaj »paric« stane poštnina, vsak naslov pri adresarju nas velja en dinar in 50 paric. Poleg tega je treba plačati čeke, materijal za razna dopisovanja. Če vse skupaj zračunamo, bi vsaka številka stala skoraj 16 din. Kako, da nismo zašli v dolgove, to je najbrž čudež sv. Frančiška. Ko vse to preišlujem vidim, kako, se mi belijo lasje. Hvala Bogu, da imamo peščico dobrih naročnikov, ki plačajo več kot so dolžni.

2. Pater urednik me pogosto izprašuje, kako stari naročniki plačujejo. Reči moram, da nekateri zelo redno in vzgledno. Mnogi si odtrgavajo od ust, toda »Cvetje« mora biti plačano. Imeli bi gotovo za velik greh, če bi z naročnino le en teden zamudili. Največkrat jo pošljejo že en mesec ali dva meseca, preden naročnina poteče. Navadno so ti redni plačniki siromaki. Oni, ki lažje utrpijo, niso tako redni in dosledno ni-

Fr. Generoz - upravnik Cvetja

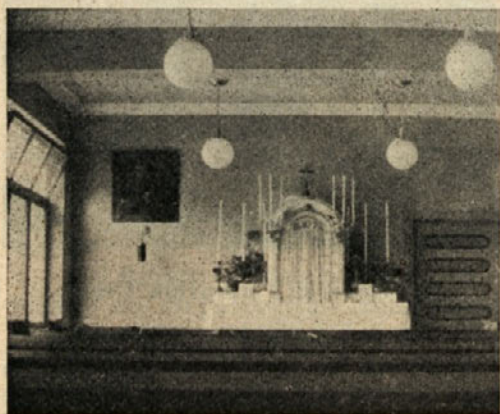
časar ne dodenejo v podporo lista. — Imamo pa tudi nekatere naročnike, ki že par let niso naročnine poravnali. Še hujše je to, da nekateri poverjeniki redno ne pošiljajo nabrane naročnine. Včasih kateri izmed poverjenikov umrje ali se preseli in mi se moramo za par stotakov obrisati pod nosom. Zamujene naročnine imamo zunaj okoli 20.000 din. Kako bi si list gmotno opomogel, če bi vsi stari naročniki po vesti vse poravnali. Nekaterim naročnina poteče, list pa vseeno prejema eno leto, dve leti, celo tri leta in četrto leto pride šele karta: Nisem več naročnik. Taki delajo za smrt lista.

3. Največ preglavic so mi zadnja leta delali naročniki iz zasedenega ozemlja: iz Primorske in Goriške. Bili so vedno dobri plačniki, ali do zadnjega časa smo imeli s pošto toliko težav. List smo redno pošiljali, ali naročniki »Cvetja« niso prejeli. Cele zaboje so zavrgli ali vrnili. Reklamirali smo in se pritoževali, pa ni nič izdalo. V upravi imamo cele skladovnice starih števil, ki čakajo, da jih bodo goriški in primorski Slovenci naročili. Na ta način je šlo zopet okoli 20.000 din v zgubo. V zadnjem času so se razmere v tem pogledu izboljšale in Cvetje gre zopet redno v zasedeno ozemlje. Samo kako denar dobiti čez mejo? Bog daj, da bi se še to uredilo!

4. Fr. Generoz, kako pa je z ameriškimi naročniki? V Ameriko je svojčas šlo okoli 500 izvodov Cvetja. V veliki krizi so pred leti ameriškani Slovenci list rešili. P. Hugo jih je navdušil za naš list. Zdaj je polovico naročnikov Cvetje opustilo. Celó dalje časa smo pošiljali list zastonj, kar je seveda mnogo stalo. Ko bi se v Ameriki v vsaki naselbini našel vsaj en človek, ki bi za Cvetje malo poagital, kako bi si list izsušena pljuča razširil. Zdaj bi menda šlo, saj je sedanji urednik Cvetja star Amerikanec, ki ga naši izseljenci dobro poznajo iz misijonov, ko jim je pridigal in pel. Kdo izmed ameriških Slovencev ne pozna »pojočega misijonarja« P. Odila, ki je zdaj urednik Cvetja?

Pa še malo veselja! Zadnje čase sem zelo vesel, ko prihaja v upravo toliko novih naročnikov. Bog daj, da bi se uresničila urednikova želja, da se število naročnikov dvigne za 5000. Naj Cvetje še dolgo raznaša svoj vonj po slovenski domovini in preko njenih meja! Bog sliši!

Večna luč v serafinskem kolegiju

Večna luč v serafinskem kolegiju

Prinašamo sliko preprostega oltarja in večne luči v kapeli serafinskega kolegija. Za to-le večno luč, ki gori ob strani oltarja, ravno pod sliko našega očeta sv. Frančiška, skrbe tretjeredniki. Ali hočeš, da bi večna luč gorela tu po tvojem namenu? Poklieno delo te vleče in kliče iz cerkve. Rad bi se včasih dalje pomudil pred Najsvetejšim. Pa ni časa! Ne smeš! Morda v cerkev ne moreš? Morda si bolan? V cerkvi pa gori luč pod rdečim steklom: Večna luč. Tej luči naroči vsak dan: »Jaz mo-

ram iti, toda tebe pustim pred Jezusom, da v toplem, živem in ljubečem plamenu kažeš mojo ljubezen in jo hraniš, dokler ne pridem nazaj.« Za celi teden stane večna luč 10 din. Za to misel so se naši tretjeredniki v hipu ogreli ter se je z veseljem oklenili. Od vseh strani pošiljajo svoje darove in namene. — Za Amerikance stane večna luč en dolar na mesec.

Namene in darove lahko pošiljate po pošti na upravo Cvetja, ljubljanski tretjeredniki pa lahko to opravite kar na porti frančiškanskega samostana.

Novi »Priročnik« tretjega reda

Kot je bilo že naznanjeno, je izšel novi Priročnik ali obrednik tretjega reda. Priročnik bo služil tudi kot Sprejemnica novih članov. Vsi obredi so prirejeni po novem škofijskem Obredniku. Tako bomo imeli zdaj nekaj enotnega pri tretjem redu. Do zdaj je molil vsak po svoje, za naprej je ta Obrednik obvezen za vse skupščine. Nujno prosim, da z novim letom začnete vse skupščine rabiti samo ta Obrednik. Pri vseh obredih naj odgovarja cela skupščina: pri sprejemih, pri obljubah, pri shodih. Skupna, glasna molitev bo skupščine poživila in ogrela. Rabite tudi tretjeredno pesmarico, ki je Obredniku pridejana. Skupno petje bo privlačna sila zlasti na shodih in taborih.

Gotovo bo vsem zelo ustrezno, ker je v knjižici natisnjena tudi sv. maša in pa kratke molitve za glavne dele sv. maše. Mnogim bo ustrezno, ko bodo v Priročniku našli tudi obrede za sprejem Križarjev in Klaric. Pridejan je še blagoslov lilij na praznik sv. Antona in pa Spomin smrti našega Očeta sv. Frančiška.

Knjižica obsega 158 strani in stane samo 4 din. Tretjeredniki! Vsaki si naj oskrbi to knjižico. Dobite jo v vsakem samostanu in pri vseh voditeljih tretjega reda. Naročite si pa lahko knjižico tudi pri Upravi »Cvetja«.

DR. P. HILARIN FELDER O. CAP. — ATOM:

Franciškansko delo za mir

(Konec.)

Na podoben način je Frančišek v mnogih drugih primerih premagal razpore, ki so jih imeli fevdniki med seboj in z ljudstvom, nad katerim so gospodovali.

Apostol miru iz Asizija pa je mislil tudi na to, da bi se zla lotil pri korenini. To je prav za prav obstojalo v tem, da je podložnik moral fevdniku, na katerega zemlji je bival in na katerega grudo je bil navezan, priseči zvestobo. Moral mu je torej biti zvest kot podložnik in vršiti službo vazala, posebno pa je moral pri vsakem pozivu prijeti zanj za orožje. To je omogočevalo in pospeševalo roparske pohode malih in napadalne vojne velikih gospodov prav navzgor do kralja in cesarja. Frančišek je onemogočil to zlorabo fevdalnega sistema s tem, da je v vodilo spokornih bratov ali tretjerednikov sprejel določila:

»Bratje ne smejo proti komurkoli vzeti v roke nobenega morilnega orožja ali ga nositi s seboj. Vsi naj se vzdrže slovesnih priseg, razen v nujnih primerih, ki jih določi papež, kadar namreč gre za prisego miru, zaradi vere ali pri sodnji... Če bi bili kdaj bratje ali sestre navzlic svojemu pravu ali svojim privilegijem nadlegovani od mogočnikov ali vlad

onih krajev, v katerih prebivajo, naj njihovi lastni predstojniki po navsvetu gospoda škofa ukrenejo, kar se jim bo zdelo potrebno.«

S pravnega stališča ni bilo mogoče proti tem določilom ničesar ugovarjati. Čeprav so namreč tretjeredniki živeli med svetom, so bili vendar pravi redovniki in zato podložni izključno sodni oblasti cerkve. Toda socialna in cerkvenopolitična daljnosežnost od Frančiška določenih ukrepov je bila naravnost neizmerna. S tem da je bilo tretjerednikom prepovedano sprejeti orožje in polagati vojno prisego, je bil fevdalni sistem sam v srce zadet, saj je vendar bistveno temeljil na tem, da je podložnik pod prisego bil dolžan za svojega fevdnika iti v boj in vojno, kadarkoli se je temu zdelo. Zato razumemo, da so se fevdniki od najnižje stopnje prav do cesarskega prestola postavili v bran proti tretjerednikom. Toliko bolj to razumemo, če se ozremo na tedanji boj med Velfi in Gibelini. Cesarska stranka Gibelinov je imela glavno oporo v fevdalnem plemstvu, papeževa stranka velfov pa v meščanstvu. Ko se je slednja z vstopom v tretji red odpovedala fevdalni stranki, je bila zadeva Gibelinov in s tem vsa cerkvi sovražna moč nesrečnega cesarja Friderika II. oslabljena.

Reakcija proti temu se je začela v Faenci že nekaj mesecev po ustanovitvi tretjega reda. Prebivalci tega mesta so že od nekdanj držali z Velfi in so morali zaradi tega s strani svojih gibelinskih fevdnikov veliko pretrpeti. Že leta 1221. so v velikem številu pristopili v tretji red, pač ne nazadnje zaradi tega, da bi bili oproščeni od vojne prisege in od dolžnosti iti pod orožje za svoje dosedanje fevdnike. Ko so jih ti slednji hoteli k temu prisiliti, so se tretjeredniki obrnili na rimskega škofa, kateri je s svoje strani stvar predložil Honoriju III. Že 16. decembra 1221 je papež odgovoril, da so tretjeredniki oproščeni prisege podložništva in da jih mora škof s svojo apostolsko oblastjo ščititi proti fevdnikom, ki bi osporavali njih utemeljeno pravo.

Zdaj so verniki še toliko bolj od vseh strani in v vseh pokrajinah silili v tretji red. Po nekaj desetletjih je bilo polovico Italije, da ne govorim o drugih deželah, združeno okoli verske in demokratske zastave sv. Frančiška Asiškega. Sodobni spis nekega svetnega duhovnika, ki ga je narekovala nevoščljivost proti beraškim redovom in njihovim tretjerednikom, toži: »Ni zadosti, da frančiškani in dominikani žanjejo, kar niso sejali in se vsiljujejo v vse duhovne časti, ni zadosti, da si prilaščajo spovedovanje in krščevanje, poslednje maziljenje pri bolnikih in pokopavanje na svojih pokopališčih: da bi naše utemeljeno pravo popolnoma porušili in vernike odvrnili od vdanosti do nas, so zdaj ustanovili dve novi bratovščini in može in žene v tolikem številu vanje sprejeli, da je komaj še kaka oseba, katere ime ne bi bilo zapisano v eni ali drugi.« Povsem verjetno lahko sklepamo, da je večina cerkvenih bratovščin obenem pripadala »tretjerednikom (sv. Frančiška)«. Zdaleka pretežno število le-teh so bili meščani, kmetje in rokodelci; pa tudi mnogi člani nižjega in višjega plemstva prav do knežjih rodbin so se pridružili tretjemu redu. Francoski kralj Ludvik IX. in kraljevska hči Elizabeta Ogrska sta le dva najbolj slavna in najbolj znana med njimi. Po njihovem zgledu so »sprejeli« ta način življenja, kakor to poroča očividec Humbert de Romans, »mnogi po plemstvu odlični možje in žene, posebno v italijanskih krajih.«

Nekaj časa so se še mnogi fevdniki trudili, da bi ta pokret omejili s tem, da so jih skušali prisiliti pod svoj jarem. Toda tretjerednike je ščitila Cerkev s svojo močno roko. Po smrti Honorija III. je zasedel Petrov stol Gregor IX., prav oni kardinal Hugolin, ki je v družbi s svojim prijateljem Frančiškom tretji red organiziral. Že dva meseca po svoji

izvolitvi, dne 12. maja leta 1227., je poslal na vse italijanske škofo okrožnico in zapovedal »spokornike« z vsemi sredstvi podpirati in ščititi proti mogočnejšem. Pritožuje se nad tem, da hočejo le-ti tretjerednike povsod siliti, naj jim prisežejo podložništvo, gredo z njimi na bojno polje in opravljajo javne službe. Od vsega tega so oproščeni in dolžni le, da enako kakor drugi meščani plačujejo običajne davke in dajatve. V naslednjem pismu z dne 30. marca 1228. se obrača proti onim mestnim gospodarjem in krajevnim predstojnikom, ki so zdaj tretjerednike s tisočeriimi drugovrstnimi prisegami in trpinčenji nadlegovali, da bi se tako indirektno oškodovali za odpovedano vojno prisego. V letih 1230, 1231 in 1234 je bilo škofom le še zabičano, naj varujejo privilegije tretjerednikov nasproti fevdnikom. Nato prenehajo vsi tovrstni opomini. Zdi se, da so se fevdniki od tedaj naprej sprijaznili z ljudskimi množicami in ljudskimi pravicami tretjerednikov.

Če pregledamo, kar je bilo povedano, moramo priznati, da je sv. Frančišku uspelo oživotvoriti daljnosežno socialno reformo, ne da bi kjerkoli ali kakorkoli motil mir, ali bolje rečeno, da je njegovo delo miru utrla pot izredni, blagoslova polni socialni reformi, in da je njegova socialna reforma pomenila delo miru v velikem obsegu.

Da je bil Frančišek socialni reformator, kakor je svet od Kristusovih časov komaj videl enakega, priznavajo danes zastopniki vseh taborov in obležij. Pri tem pa vendar ni bil noben socialist, še manj pa revolucionar. Pač je z navdušenjem nastopil za pravice stiskanega in zaslužnjega ljudstva. Ne glede na to, da je pokret po svobodi nižjih slojev v mnogih posameznih primerih vodil do zmage, so frančiškanska naziranja o uboštvu, ponižnosti, bratstvu vseh ljudi bila mogočno pospeševanje vseh ljudskih stremljenj. Da, točno je bilo povedano, da je že frančiškansko redovno vodilo samo bilo posvečenje in v gotovem smislu zibelka demokracije, posebno v Italiji.

Vendar pa je Frančišek daleč od tega, da bi hujskal proti posedujočemu razredu in gospodujočemu stanu, ali da bi oznanjal prevrat obstoječega družabnega reda. Nasprotno vemo, da je kljub vsej veliki ljubezni do ubogih in malih vendar visoko cenil bogate in častil imenitnike. Ni se boril proti bogastvu, ampak proti preceenjanju bogastva, kakor tudi proti zaničevanju ubogih in uboštvu. Ni zavrzel oblasti in avtoritete, pač pa njeno zlorabo: zatiranje ljudstva, izmozgavanje podložnikov, zlorabo in izprijenost fevdalnega sistema, ki je vodila v spore in pravo pesti. Z eno besedo: asiški pomirjevalec je zavračal socialne in socialno-politične neprilike in jih je skušal odstraniti z izenačenjem ubogih in bogatih, visokih in nizkih, gospodarjev in hlapcev, mogočnikov in podložnikov.

Celo ono globoko posegajoče določilo, ki je prepovedovalo prisego podložništva in nošnje orožja, je služilo temu visokemu cilju. Frančišek s tem ni nameraval upora proti fevdnikom in tudi ni oviral obrambe domače grude in domovine. Prvega zato ne, ker je tretjerednikom naročal, naj svojim gospodarjem plačujejo obresti in davke in je celo skušal spraviti podložnike s predpostavljenimi roparskimi vitezi. Zadnjega pa zato ne, ker je pred in po svojem spreobrnjenju kot goreč domoljub nastopil za svojo ožjo domovino in je tudi svojo širšo domovino ljubil kakor ne kmalu kdo, »da je bil najbolj italijanski med svetniki in najbolj svet med Italijani«. Dal je prepoved sprejetja in nošnje orožja, kakor je razvidno že iz gornjega opisovanja edino z ozirom na napadalno vojno. S tem je hotel, kolikor je bilo njemu mogoče, onemogočiti napadalno vojno samo in končno preprečiti sploh vsako vojno.

V resnici neprimerno daljnoviden in daljnosežen načrt! Zelo je zdaleka prekašal običajni božji mir (Treuga Dei), na podlagi katerega je bilo določene dni v tednu in v določenih časih leta prepovedano vršiti nasilstva ali nositi orožje. Treuga Dei, kakor jo je imel pred očmi Francišek, ni poznala nobene izjeme in nobene prekinitve in je bila enako pomembna kakor oni večni božji mir, ki ga hvali Zveličar v evangeliju: »Blagor mirnim, ker otroci božji bodo imenovani.«

To akcijo za mir naj bi člani tretjega reda kolikor mogoče uresničili in ta vzor miru naj bi bratje prvega reda pri svojem vsakdanjem apostolatu svetu neprestano stavili pred oči. Bilo je to največje mirovno delo, ki je bilo kdaj začeto in najvišji vzor miru, ki je bil kdaj proglašen!

J. N.:

Tretjerednik na braniku za katoliški tisk

(Izvlaček iz tabornega govora)

Satan se danes bolj kot kdaj prej spušča z vsemi silami v boj proti Bogu in Cerkvi. Pri tem svojem boju se poslužuje tudi tiska: brezverskih in brezbožnih časopisov, knjig, brošur in letakov.

Proti temu početju moramo nastopiti tudi mi katoličani. Naše geslo, geslo slovenskih tretjerednikov mora postati: Slovenijo preplaviti s katoliškim tiskom! Vsi časopisi, knjige, tiskarne in vsi katoliško misleči pisatelji morajo služiti edinole misli, da je treba Slovenijo s tiskom zopet pokatoličaniti.

Tretjeredniki so pa pri vsem tem prvi dolžni, da stopijo na branik tiska. Ne smejo biti speči in brezbrizni, ampak morajo postati aktivni, kakor je bil aktiven njihov ustanovitelj sv. Francišek. Tretjeredniki imajo v svojem redovnem pravilu člen, ki govori, da se je treba slabega tiska ogibati, dobrega pa pospeševati.

Sredi poplave brezbožnega tiska smo mi Slovenci in vendar ne storimo ničesar, da bi to poplavo zajezili, ta drveči veletok zaustavili. Nekateri slovenski katoličani celo naročajo take časopise, katerih izdajatelji so splošno znani kot najbolj zagrizeni sovražniki Cerkve. Naročajo časopise, katerih uredništva najemajo morilce slovenskih katoliških akademikov, najemajo umore po župniščih in plačujejo ljudi za izpodkopavanje evhariističnih križev.

Katoličani mislimo, da pri nas na Slovenskem komunisti ne delajo s tiskom. To je velika zmeta, ker tudi v uredništva katoliških dnevnikov in revij prihaja komunistična miselnost. Komunisti delajo točno po svojem satanskem načrtu, da se jim je treba vrniti v vse organizacije, pa tudi, in to v prvi vrsti, v uredništva katoliških dnevnikov in revij, ki ustvarjajo javno mnenje.

Tretjeredniki moramo s prstom pokazati na naše brezbožno časopisje. Borbeni moramo postati, tako borbeni, kot so bili naši predniki, ki so se upirali z vsemi močmi pogubnemu janzenizmu in vsem zmotnim naukom 19. stoletja. Izreči moramo odločilno besedo in staviti ultimate brezbožnim časopisom.

Iz nas samih pa mora prikipeti z navdušenjem ona veličastna katoliška himna:

Povsod Boga, zemlji slovenski,
Njegova je za večni čas! — — —

Pax
et bonum!

Mir in
vse dobro!

P. ANGELIK:

Prihaja čas, ko bo marsikateri, ki se še ni vpisal v Podporni odsek III. reda, prišel v leta starosti in onemoglosti. Ako ne bo imel tedaj dovolj prihrankov, da bi lahko od njih živel brez skrbi do smrti, ali ne bo imel dovolj velike pokojnine in ne bo našel sorodnikov, ki bi ga ljubeznivo sprejeli na stara leta, tedaj bo nastopila zanj beda in prosjačenje. Zelo nerodno mu bo tedaj odgovarjati na vprašanje: »Zakaj se pa nisi vpisal pravočasno v Podporni odsek III. reda? Sedaj bi bil lahko preskrbljen!«

Glavni pogoji za vpis v ta odsek so sledeči:

Kdor se hoče vpisati:

1. Mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vanj stopi tekom dveh let;
2. se mora preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od dobrote bližnjega;
3. ne sme biti star nad 45 let;
4. mora biti naročen na »Cvetje« ali se nanj naročiti.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi kakega nadaljnega pojasnila, se lahko pismeno obrne na »Pax et bonum«, »Podporni odsek III. reda v Ljubljani, Frančiškanska pasaža. Osebnost pa lahko tudi na »Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani«.

V časopisih je bilo zadnji čas čitati o državnem nadzorstvo nad zavarovalnicami, o predpisani minimalni rezervi in o prispevku zavarovalnic za nadzorstvo. Prosil bi Vas odgovora, če in v koliko se to tiče tudi našega Podpornega odseka? M. S. iz Lj.

Kar ste brali v časopisih se nič ne tiče našega Podpornega odseka. Vendar pa naš Podporni odsek kljub temu ni brez nadzorstva. Kakor vam je gotovo že znano in ste ponovno čitali v »Cvetju«, III. red ni pravna oseba, naš Podporni odsek pa je tesno povezan s III. redom, kakor je to razvidno že iz naslova. Zato je bila ustanovljena pred leti stavbna zadruga »Mirni dom«, katera se vodi po istih pravilih kakor se vodijo druge zadruge. Stavbna zadruga Mirni dom je prevzela v upravo tudi denar Podpornega odseka in njegovo premoženje. Kakor druge zadruge, je tudi naša stavbna zadruga včlanjena v Zadružno zvezo, katera mora po zakonu vsako leto izvršiti revizijo vsega denarnega poslovanja. Poročilo o reviziji mora biti nato doposlano določenim državnim oblastem. Poleg te od države predpisane revizije je Podporni odsek kot cerkvena družba tudi še podvržen nadzorstvu od strani frančiškanskega provincialata in škofijskega ordinariata v Ljubljani. Torej je za nadzorstvo vsega denarnega poslovanja Podpornega odseka v polni meri poskrbljeno.

Znana so nam pravila Podpornega odseka, radi bi pa vedeli, koliko se plačuje mesečno, koliko in po kolikih letih se prejema stalni mesečni

znesek, in ali je lahko član mož, žena in otroci, ter dobiva potem pokojnino vsak zase? M. R. iz Lj.

Koliko se plačuje mesečno? To je različno. Najmanj se mora plačevati po 20 din, po 30 ali 40 in tudi po 100 din, kakor kdo more in kakor ve, da bo potreboval, večji ali manjši stalni mesečni znesek.

Koliko bo znašala mesečna podpora? To je odvisno od razreda, v katerem je kdo vpisan. Odvisno pa je tudi od časa, koliko let je kdo bil član Podpornega odseka. Jasno je, v čim višjem razredu je kdo vpisan in čim dlje je član Podpornega odseka, toliko večji bo stalni mesečni znesek, katerega bo dobival.

V koliko letih se bo mogla dobivati mesečna podpora? Pisali smo o tem že večkrat. Preden kdo ni vpisan vsaj 5 let v Podporni odsek, ne more dobivati nič. Pozneje pa bo začel dobivati takrat, kadar zaradi starosti ali onemoglosti ne bo mogel več izvrševati svojega poklica, s katerim se je preživljal, ali pa bo dobival svojo mesečno podporo takrat, kadar bo dosegel 60. leto starosti. Takrat jo lahko začne dobivati vsak, čeprav bi bil še popolnoma zdrav in zmožen za delo.

Ali so lahko člani Podpornega odseka mož in žena ter otroci? Seveda so lahko. Mož ali žena ali otroci so lahko vsi ali posamezni člani Podpornega odseka, kakor so tudi lahko člani III. reda. Kdor se hoče vpisati, mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vanj vstopi tekom dveh let; mora se preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od dobrote bližnjega, ne sme biti star nad 45 let, mora biti naročen na »Cvetje« ali se nanj naročiti. Seveda, če je v družini več članov Podpornega odseka, zadostuje eno »Cvetje«. Kdor lahko izpolni te pogoje, lahko postane tudi član Podpornega odseka.

ALOJZIJ MIHELČIČ:

Tretjerednik izklesan katoličan

(Izvleček iz tabornega govora)

Tretjerednik mora prvi v sebi zopet vtelesiti Kristusa. Postati mora vzor drugim. Vzorov nam danes manjka, bleščečih vzorov popolnih katoličanov.

Tretjerednik mora vestno in v redu opravljati dolžnosti, ki mu jih nalaga redovno pravilo. Razlikovati mora med petkom in svetkom, med delovnim dnevom in nedeljo. Današnjemu svetu, ki teden za tednom skruni nedeljo, mora postati vzor in čist vzgled. Nedeljsko službo božjo mora vzeti resno in obuditi smisel zanjo tudi v mlačnosti svoje okolice. Boriti se mora proti skrunjenju Gospodovega dne.

Tretjerednik mora pogosto zahajati k sv. obhajilu in tudi v tem biti vzgled svetu, ki zametuje Kristusa v belem evharističnem kruhu. Postati mora apostol presvete Evharistije.

Največja pa je ljubezen, ljubezen do sebe in do svojih bednih bratov. Po tem bodo ljudje spoznali tretjerednike, da se namreč ljubijo med seboj. Kristus sam in sv. Frančišek sta bila najčistejša vzora prave in resnične ljubezni. Frančišek je ljubil celo živali. Ves svet je ogrel s svojo ljubeznijo. Zato mora tudi tretjerednik njemu slediti. Njegov bojni klic mora postati:

Kristus kraljuj,
Kristus zmaguj,
v hostiji sveti
nam gospoduj!

Kako je z novimi naročniki?

»Kdor ima veliko, tistemu se bo še več dalo, kdor ima malo, mu bo odvzeto še tisto, kar ima.« Tako nekako je pri novih naročnikih Cvetja. Tam, kjer imajo že mnogo naročnikov, pridobivajo še novih, tam, kjer so do zdaj spali, spijo še naprej. Najboljši tretjeredniki, ki vestno izpolnjujejo svoje redovne dolžnosti, hodijo redno vsaki dan k sv. maši in dnevno k sv. obhajilu, ki nikdar ne manjkajo pri mesečnih shodih, ki nosijo vedno na sebi redovno obleko in svoje redovne molitve natančno opravljajo, taki tretjeredniki imajo gotovo tudi Cvetje. Oni mlačneži ga pa nimajo in ga ne rabijo. Ravno ti bi ga rabili najbolj, da se iz spanja zdramijo. Zaspanost ni samo epidemična bolezen naših skupščin, temveč je že postala kronična. Epidemija izbruhne, pa kmalu poneha, kronična bolezen pa je počasno hiranje in umiranje.

Dobri tretjeredniki! Vi pojdite na delo za svoj list! Zaspancem zastoj pišem in kličem, saj ne slišijo in ne vidijo. Cvetje jim morate pokazati in povedati jim morate, kako velikanske važnosti je zanje tretjeredno glasilo. Da so zaspanci zaspani, to ni nič čudnega in to se da kar razumeti, pa da je med vami dobrimi tretjeredniki tako malo požrtvovalnega in agitatoričnega duha, tega bi ne bil nikdar verjel. Od mene ne morete pričakovati, da bom vsakega starega naročnika prijel za roko in ga peljal na agitacijo. Moje edino agitatorično sredstvo je pero. Mesec december bo najbolj pripraven za pridobivanje novih naročnikov. Ne odlašajte na januar. Takrat bo dosti stroškov za druge liste. Požrtvovalnosti je treba. Preberite na str. 370, kaj »Delavec piše«!

Upam, da ste voditelji III. reda storili svojo dolžnost in ste pri shodih Cvetje toplo priporočili.

Poslušajte vzgled junaške požrtvovalnosti. Dobra tretjerednica piše od Sv. Križa pri Kostanjevici, kjer je bilo skoraj vse opustošeno po strahoviti povodnji. Tako piše:

»Dobila sem tri nove naročnike Cvetja. Kadar boste poslali položnico, vam pošljem naročnino. Če bi ne bilo te nesrečne poplave, ki je spravila našo faro v tako pomanjkanje, bi gotovo dobila več naročnikov. — Nikdar vam ne morem biti, g. urednik, dosti hvaležna, da ste priredili prekrasen tabor na Brezjah in v Ljubljani. Dobili smo novega navdušenja za tretji red.« — Tako pišejo požrtvovalne duše. Če bi vsaka fara dobila tri nove naročnike, kak uspeh bi bil! Kako lahko bi se to razmeroma napravilo v onih farah, kjer ni bilo letos večjih vremenskih nesreč, kjer so imeli dobro žetev in so marsikaj lahko spravili v denar. Poskusite, saj bo šlo!

Novi naročniki so: Zupanc Rezika (3 izv.), Klančar Ivanka, Sotelšek Terezija, Jaklič Jožefa, Božičnik Ivana, Simonič Marija, Pečan Franc, Lavrin Marija, Pavlovič Marija, Tomšič Marija, Jevnikar Ana, Celestina Marija, Perme Marija, Finc Ana, Marela Ana, Zakrajšek Marija, Čampa Magdalena, Ovijač Anton, Logar Marija, Komar Elizabeta, Bregar Roza, Debevec Marija, Lavrin Marija, Pukšič Elizabeta, Vrh Ivanka, Kenk Jerica, Krašovec Ivana, Ogrinc Malči, Pečar Marjanca, Podržaj Zofija, Samostan Brežice (10 izv.), Velkavrh Pavla, Zupančič Ivana, Horjak Marija, Rupret Jožefa, Vilhar Julija, Čik Terezija, Brlec Anica, Petrič Jožef, Klander Fani, Pevec Terezija, Bajter Ana, Aljančič Marija, Priman Marija, Ambrožič Marija, Hren Karolina, Štefančič Elizabeta, Nagode Andrej, Bobnar Marija, Bobnar Ivana, Kovač Marija, Berk Katarina, Verač Franšek, Rus Ivana, Rančigaj Marija, Kovačič Marija, Vodopivec Ana,

Kroupa Pavel, Mulec Frančiška, Zeichen Rudolf, Rev. Frank Srebernak, Amerika, Hvala Franc, Zabkar Ana, Golob Jožefa, Pušnik Ivana, Grain Elizabeta, Vrtnik Marija, Stimec Ana, Šercer Polona, Ožura Helena, Matkovič Drago, Koprivec Uršula, Kušar Ana, Brodej Jožefa, Rus Milena, Zajc Frančiška, Gustin Frančiška, Žakelj Marija, Turk Terezija, Kržič Frančiška, Pikel Ivan, Albrecht Ana.

Ta mesec je 100 novih, od prej 137 — skupno 237. Zopet ponavljam: Prej ne bomo nehali, dokler ne dopolnimo števila 5000 novih.

Sv. maša za naročnike Cvetja bo na praznik Brezmadežne 8. decembra.

Prva številka prihodnjega »Cvetja« bo izšla že pred božičnimi prazniki. Sotrudniki, pošljite prispevke do 5. decembra!

V prihodnjem letu začne zopet priobčevati svoje misijonske doživljaje p. Adolf Čadež.

Vsem naročnikom in sotrudnikom želim vesel Božič.

P. Odilo, urednik.

Nove knjige

V naše roke so prišle knjižice, ki jih izdajajo gg. Salezijanci vsakih 14 dni. Pred seboj imam številke 88, 89 in 90. Naslovi teh knjižic so: Ministranti, Sv. Rok in Protikomunističen katekizem. Prva lepo navaja dečke k dostojnemu opravljanju angelske službe, je prav posrečena in bi jo moral dobiti vsak ministrant v roke, da se zave svoje odlične službe. — Sv. Rok — kratek življenjepis slovečega zaščitnika zoper kugo in rane, ki ga tudi pri nas močno časte. Pogrešam pa v knjižici zgodovinskega dejstva, da je bil sv. Rok tretjerednik sv. Frančiška, in da ga kot takega omenja tudi misale. — Protikomunističen katekizem v vprašanih in odgovorih preprosto in učinkovito razkrinka komunizem in njegova načela.

Stanko Cankar: Luč sveti v temi. Družba sv. Mohorja, Celje 1. 1937. Prva knjiga zbirke: Studenec žive vode. Cena nevezani 27 din, vezani 36 din. Knjiga obravnava sledeča poglavja: O skrivnosti verovanja, o Bogu, o Kristusu, o naši Materi, o dobrotljivosti, o življenju in smrti, o svobodi, grehu in kazni, o čistosti in ljubezni, o katoliškem človeku, o spovedi, obhajilu in daritvi. Knjiga je prva te vrste v slovenskem slovstvu. In je v resnici najlepšega pozdrava vredna. Marsikateremu slovenskemu človeku, ki mu je bila do sedaj te vrste knjiga čisto tuja, bo odprla nov svet globokega religioznega življenja, globljega spoznanja verskih resnic in zaeno ljubezen do vere. Res iz srca želim, da bi naši višješolci, zlasti pa akademiki dobili to knjigo v roke in jo vestno čitali. Seznam slovstva, ki je dodejan na koncu knjige podpira vrata do knjig, ki versko življenje poglobljajo in so običajno mladim inteligentom nepoznane.

V salezijanski založbi je izšla knjižica »Mihec Magone«. Knjižica, ki jo je spisal sv. Janez Bosko, nazorno kaže, kako je ta svetnik pisal in vzgajal. Knjižica je napisana za mladino, obravnava razvoj mladega potepočka, ki se pod spretno roko modrega vzgojitelja docela spremeni. Brali jo bodo tudi s pridom odrasli, brali jo bodo tudi tisti, ki se bavijo z mladino. Cena izvodu je 5 din.

Stari naročniki »Cvetja«! Ali ste že vsi poskusili srečo, da dobite vsaj enega novega naročnika? Za božično darilo »Cvetju« enega novega naročnika! Boste? Ali ste poravnali svojo naročnino? Storitite to gotovo še ta mesec!